

UCHWAŁA
RADY MIASTA SULEJÓWEK
Nr 21/V/07
z dnia 1 lutego 2007 r.

**w sprawie: uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Uzależnień w 2007 roku**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm) oraz art.4' ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.), art.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz.1485 z późn. zm) oraz art. 4 ust.1ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.) - Rada Miasta Sulejówek uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w 2007 r.(zwany dalej Miejskim Programem), w tym zadania i sposób ich realizacji w brzmieniu załączników do uchwały :

- 1) załącznik nr 1, stanowiący **Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2007;**
- 2) załącznik nr 2, stanowiący **Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2007.**

§ 2

Koordynatorem Miejskiego Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3

W realizacji Miejskiego Programu mogą uczestniczyć: placówki oświatowe, zakłady opieki zdrowotnej oraz organizacje pozarządowe.

§ 4

Wykonawcy poszczególnych zadań będą wybierani zgodnie z kompetencjami w trybie procedury konkursowej.

§ 5

Standardy Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii dotyczące realizacji działań profilaktycznych oraz działań z zakresu pomocy osobom uzależnionym stanowią **załącznik nr 3** do Miejskiego Programu.

§ 6

Finansowanie realizacji zadań Miejskiego Programu będzie dokonywane ze środków budżetowych Miasta Sulejówek. Środki na realizację w/w zadań zaplanowane zostały w budżecie Miasta – Dział 851 Rozdz. 85153 § 4300 oraz § 2820 w wysokości: 254 000 zł

§ 7

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sulejówek.

§ 8

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miasta Sulejówek

Krzysztof Gruziniński

**Załącznik nr 1 do uchwały Rady Miasta Sulejówek nr 21/V/07
z dnia 1 lutego 2007 r.**

**MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH (MPPiRPA) na 2007 rok**

**Program stanowi kontynuację działań z lat ubiegłych z założeniem
podnoszenia ich jakości
i dostosowania do zmieniających się problemów i potrzeb środowiska
lokalnego.**

Program jest komplementarny w stosunku do Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Standardy realizacji działań profilaktycznych oraz działań z zakresu pomocy osobom uzależnionym”, oprac. przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, stanowią wskazówki do zasad powierzania zadań organizacjom pozarządowym w ramach Programu (zał. nr 3).

**Rozdział I
Diagnoza lokalnych problemów i potrzeb**

§ 1

Charakterystyka rynku napojów alkoholowych

1. Limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) ustalony przez Radę Miasta w Sulejówku - 40 punktów sprzedaży detalicznej.
Uchwała nr 332/XLVIII/98 z dnia 05 marca 1998 r.
2. Z ustalonego limitu wykorzystano do dnia 15.11.2006 r.- 32 punkty
3. Ogólna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - piwo i alkohole powyżej 4,5%, do dnia 15.11.2006 r. - 52 punkty (sklepy i gastronomia).
4. Limit gastronomicznych punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) -15 punktów.
Uchwała RM Sulejówek nr 371/XXXIX/O1 z dnia 31 sierpnia 2001 r.
- 4 a . Z ustalonego limitu wykorzystano do dnia 15.11. 2006 roku - 10 punktów.
5. Rada Miasta Sulejówek uchwałą nr 32/V/03 z dnia 14 marca 2003 roku ustaliła zasady usytuowania na terenie Miasta Sulejówek miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

§ 2

Dostępność informacji i pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych i dotkniętych przemocą domową.

1. W Sulejówku pomoc dla osób uzależnionych i ich rodzin jest oferowana przez Punkt Konsultacyjny ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
Ze względu na brak samodzielnego pomieszczenia na działalność Punktu dyżury pełnione są w Fundacji “Otwartych Serc” (Fundacja - użycza swojej bazy lokalowej i wyposażenia);
W PK dyżurują: psycholog, instruktor terapii współuzależnienia, certyfikowany terapeuta uzależnień.
Punkt czynny jest 6 godzin w tygodniu, popołudniu.
Pracownicy Punktu udzielają także pomocy ofiarom i sprawcom przemocy w formie rozmowy diagnozującej i wspierającej; przekazują informacje i współdziałają w zorganizowaniu odpowiedniej interwencji (współpraca z policją, MOPS, kuratorami

sądowymi, miejską komisją rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagogami szkolnymi).

2. Współpraca z Punktem Konsultacyjnym przy Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim.

Mieszkańcy Sulejówka mogą w ramach realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych korzystać z porad i informacji udzielanych przez terapeutę uzależnień z Poradni Uzależnień w Mińsku Mazowieckim, psychologa z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, prawnika, kuratora zawodowego Sądu Rejonowego w Mińsku Maz., asystenta Zespołu ds. Nieletnich i Patologii z Komendy Powiatowej Policji w Mińsku Maz.

Oferta tej placówki jest skierowana zarówno do osób uzależnionych od alkoholu jak i od narkotyków.

§ 3

Działalność profilaktyczna

1. Zadania w tym zakresie realizują :

- Szkoły (zajęcia pozalekcyjne, edukacja wychowawczo – profilaktyczna skierowana do rodziców, nauczycieli, uczniów).
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sulejówku (działalność statutowa, program „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców”
- Organizacje Pozarządowe (światlice opiekuńczo –wychowawcze, wypoczynek zorganizowany, rozwijanie zainteresowań i zagospodarowanie czasu wolnego).

§ 4

Dane i opinie świadczące o rozmiarach problemów alkoholowych.

1. Miejska komisja rozwiązywania problemów alkoholowych.

Członkowie komisji w 2006 przyjęli i rozpatrzyli do 15.11.2006 r. 47 wniosków o zobowiązanie do leczenia osób uzależnionych od alkoholu (13 wniosków skierowanych było przez policjantów, którzy interweniowali w związku z przemocą w rodzinie). W większości przypadków problemy alkoholowe wiązały się z różnymi formami przemocy domowej.

Wnioski do sądu o zobowiązanie do leczenia wystawiono dla 12 osób.

2. MOPS

Kierownik tej placówki podaje, że liczba rodzin z problemem alkoholowym nie zmienia się i średnio w ciągu roku z pomocy opieki społecznej korzysta ponad 130 takich rodzin.

W rodzinach tych żyje ok.160 dzieci. Rodziny te znajdują się w bardzo trudnej sytuacji materialnej i mieszkaniowej. Występują w nich poważne problemy wychowawcze.

W większości z nich współwystępuje zjawisko przemocy fizycznej lub psychicznej.

3. Punkt Konsultacyjny w Sulejówku

Ogólna liczba osób zgłaszających się w ciągu roku 2006 do PK – ponad 100, w tym zobowiązani do leczenia, kierowani przez oddziały detoksykacyjne i członkowie rodzin.

Grupy motywujące dla uzależnionych przeciętnie liczyły 8 osób, grupy dla współuzależnionych 4 – 6 osób. Ok. 20 osób zgłaszających się po poradę chce zachować anonimowość. W ciągu roku udziela się ok. 40 porad telefonicznych.

4. Powiatowy Punkt Konsultacyjny w Mińsku Mazowieckim

Ogólna liczba osób z miasta Sulejówek, zgłaszających się w ciągu roku 2006 (I – III kwartał) do PK w Mińsku Mazowieckim wyniosła ponad 23, w tym osoby doświadczające przemocy w rodzinie i osoby uzależnione od narkotyków.

Rozdział II

Zadania do realizacji w 2007 r.

Zadania własne samorządów gminnych w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone są w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 4¹ ust. 1).

MPPiRPA określa formę realizacji wymienionych w ustawie zadań.

§ 5

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków

Realizacja tego zadania odbywa się poprzez wymienione niżej formy działania.

1. Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjnego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulejówku.
2. Kontynuowanie współpracy z Powiatowym Punktem Konsultacyjnym w Mińsku Maz. w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3. Podnoszenie kwalifikacji zespołu terapeutycznego – dofinansowanie udziału w szkoleniach.**
- 4. Finansowanie dodatkowych programów terapeutycznych dla osób z problemem uzależnienia od alkoholu..**
- 5. Przeszkolenie personelu Punktu Konsultacyjnego i członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie wstępnego diagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie.**
- 6. Wspieranie bazy lokalowej i wyposażenia Punktu Konsultacyjnego.**
- 7. Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia,**
- 8. Dofinansowanie działań prowadzonych przez organizacje pozarządowe na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.**

§ 6

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

Realizacja tego zadania odbywa się poprzez:

1. Wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego. Zadanie realizuje Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Pomoc dla dorosłych członków rodziny z problemem alkoholowym:
Pomoc psychologiczna udzielana w Punkcie Konsultacyjnym w Sulejówku i w ramach współpracy z powiatowym Punktem Konsultacyjnym.
Dofinansowanie udziału w terapii specjalistycznej.
Dofinansowanie udziału pracowników Punktu Konsultacyjnego w szkoleniach doskonalących umiejętności podstawowej pomocy psychologicznej rodzinie.
3. Rozwijanie warunków do kompetentnej pomocy psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i zagrożonych uzależnieniem – dotacje dla organizacji pozarządowych, zgłaszających w drodze konkursu ofert zadania z tego zakresu.
4. Podnoszenie kompetencji wychowawców świetlic w zakresie pracy z dzieckiem z rodziny alkoholowej – dofinansowanie szkoleń, ułatwienie dostępu do pomocy psychologicznej.
5. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie:
  - tworzenie zespołów interdyscyplinarnych,
  - wspieranie procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty” w Policji, pomocy społecznej, a także wdrażanie tych procedur w gminnych komisjach rozwiązywania problemów alkoholowych oraz współpraca służb,

- tworzenie i finansowanie programu wsparcia i pomocy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie,
- szkolenia dla służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie,
- finansowanie i realizacja programów profilaktyki przemocy domowej.
- kontynuowanie współpracy z Powiatowym Punktem Konsultacyjnym w Mińsku Mazowieckim w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

§ 7

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo–wychowawczych i socjoterapeutycznych; Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:

1. Wdrażanie metody wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji przez lekarzy podstawowej opieki medycznej (lekarzy pierwszego kontaktu),
2. Tworzenie zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej obejmującego następujące grupy społeczne:

– **dzieci i młodzież:**

- a) programy profilaktyczne w szkołach i innych placówkach oświatowych i opiekuńczo–wychowawczych,
- b) wdrażanie programów profilaktyczno–interwencyjnych dla młodzieży upijającej się,
- c) szkolenia wychowawców, nauczycieli i instruktorów sportowych w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży oraz podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych,
- d) wspieranie młodzieżowych liderów oraz środowisk zaangażowanych w promowanie zdrowego stylu życia i abstynencji.

– **rodzice:**

działania edukacyjne warsztaty rozwijające umiejętności wychowawcze (współpraca ze szkołami i Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną),

– **dorośli – społeczność lokalna:**

wspieranie lokalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjnych i promujących zdrowy styl życia (współpraca z prasą lokalną i organizacjami pozarządowymi),

- **sprzedawcy napojów alkoholowych:** akcje informacyjne, interwencje Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkolenia,

3. Inicjowanie działań na rzecz częstszego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy Policji oraz Straży Miejskiej w sytuacji spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych oraz współdziałanie z Policją w zakresie zadań na rzecz trzeźwości kierowców.

§ 8

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

Realizacja tego zadania odbywa poprzez:

1. Powierzenie realizacji poszczególnych zadań gminnego programu organizacjom pozarządowym (NGO):
  - (przy procedurze zlecania zadań organizacjom pozarządowym (NGO) zastosowanie ma

ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie), współpraca z organizacjami i instytucjami, mającymi na celu pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom (dofinansowanie programów terapeutycznych i działań na rzecz zdrowego życia).

§ 9

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 (reklama i promocja napojów alkoholowych) i 15 (m.in. zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia) ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie realizowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Urząd Miasta w Sulejówku.

§ 10

Realizatorzy zadań:

- **Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** w zakresie koordynowania wykonania niniejszego Programu na terenie miasta Sulejówek;
- **Pełnomocnik ds. Sportu** w zakresie realizowania zadań profilaktycznych w działalności sportowej na terenie miasta Sulejówek;
- **Referat Oświaty, Kultury i Sportu** w zakresie wspierania szkolnych programów profilaktyki oraz organizowania kampanii i imprez o walorach profilaktycznych;
- **Referat Działalności Gospodarczej** w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi,
- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej** w zakresie koordynowania i udzielania pomocy finansowej i psychospołecznej osobom i rodzinom z problemem alkoholowym.

Współrealizatorami Programu są:

- **Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych**, w zakresie zadań przewidzianych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi;

- **Komisja Oświaty, Kultury i Sportu oraz Komisja Bezpieczeństwa, Zdrowia i Spraw Społecznych** w zakresie opiniowania wniosków.

Określone w niniejszym Programie zadania mogą być realizowane również we współpracy z innymi podmiotami w tym z nie zaliczanymi do sektora finansów publicznych.

Rozdział III

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych : skład, zasady wynagradzania i zakres zadań do realizacji.

§ 11

MKRPA zgodnie z kompetencjami powołana została przez Burmistrza Miasta Sulejówek odrębnym zarządzeniem.

§ 12

Zasady wynagradzania MKRPA

Za wykonanie zadań związanych z zakresem działalności MKRPA, określonym w jej regulaminie i zaakceptowanym przez Burmistrza, członkom komisji przysługuje wynagrodzenie na podstawie umowy zlecenia w wysokości odpowiadającej:

60 zł za posiedzenie dla członka komisji,

80 zł dla przewodniczącego,

100 zł za przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym związanym ze zobowiązaniem osoby uzależnionej do leczenia;

25 zł/ godzinę za inne zadania wykonane zgodnie z planem pracy komisji.

Podstawę do wynagrodzenia dla członków komisji stanowi kwartalne zestawienie należności wraz z opisem wykonanych zadań zaakceptowanych przez Burmistrza Miasta Sulejówek lub Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 13

Do zadań MKRPA w zakresie realizacji niniejszego Programu należą zadania określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a w szczególności:

- a) inicjowanie działań w zakresie określonym w art.4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi;
- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- c) opiniowanie wniosków o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych;
- d) podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- e) udział w opracowywaniu projektu MPP i RPA i preliminarza wydatków wynikających z niniejszego Programu;
- f) kontrolowanie i opiniowanie realizacji MPP i RPA .

Rozdział IV

Zasady finansowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 14

1. Finansowanie realizacji zadań MPP i RPA będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty gospodarcze prowadzące tę sprzedaż.
2. Zadania realizowane w ramach niniejszego MPP i RPA mogą być również finansowane z dotacji celowych (np. Wojewody Mazowieckiego, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), dofinansowania projektów biorących udział w konkursach, a także z innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

Rozdział V

Plan finansowania zadań MPP i RPA w 2007 r.

Działalność Punktu Konsultacyjnego ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	
Wynagrodzenia dla pracowników Punktu Konsultacyjnego (umowy zlecenia, pomoc terapeutyczna i psychologiczna dla osób uzależnionych i rodzin)	24 000
Opłata za użytkowanie pomieszczeń i telefonu ;	2 400
Dofinansowanie specjalistycznych programów terapeutycznych w placówkach odwykowych (w tym bilety na przejazdy do placówek odwykowych dla pacjentów) oraz do programów profilaktycznych realizowanych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.	3 000

Zakup pomocy edukacyjnych (w tym książek i kaset), materiałów biurowych oraz prenumerata czasopism z zakresu pomocy socjalnej i terapeutycznej) .	1 000
Doposażenie pomieszczeń Punktu Konsultacyjnego (krzesła, półki, stoliki, tablica	1 000
Profilaktyka szkolna w tym :	
<i>Zajęcia psychoedukacyjne dla uczniów;</i>	
<i>szkolenia dla nauczycieli w zakresie profilaktyki uzależnień;</i>	
<i>zajęcia pozalekcyjne o charakterze socjoterapeutycznym i integracyjnym;</i>	
<i>zajęcia wspomagające rozwój i stanowiące wartościowe zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży;</i>	
<i>pomoce do zajęć .</i>	21 200
<i>„Szkoła dla Rodziców” – dofinansowanie oferty Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Sulejówku</i>	3 000
Działalność miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i koordynowanie realizacji MPP i RPA	10 000
w tym:	
realizowanie planu pracy komisji;	
opinie biegłego psychiatry i psychologa w związku ze sporządzaniem wniosków do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego;	
udział członków komisji w szkoleniach;	
Dotacje dla organizacji pozarządowych na realizację zadań zleconych związanych z :	70 000
prowadzeniem świetlic opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	
organizacją wypoczynku letniego	
Koordynowanie realizacji MPPiRPA oraz wypełnianie zadań związanych z funkcją Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	8 400
Kontynuowanie budowy boiska szkolnego przy Gimnazjum nr 2	100 000
Ogółem planowane wydatki	244 000

Planowane kwoty mogą ulec zmianie w przypadku innej niż planowana kwota dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu lub w przypadku uzyskania innych wpływów.

**Załącznik nr 2 do uchwały Rady Miasta Sulejówek nr 21/V/07
z dnia 1 lutego 2007 r.**

**MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SULEJÓWKU,
W 2007 ROKU**

I. Wstęp

Sulejówek, jako jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii (MPPN) jest komplementarny wobec Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MPPiRPA) i finansowany ze środków za koncesje na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania, których celem jest przeciwdziałanie uzależnieniom w szerszym zakresie uwzględnione są w planie finansowania MPPiRPA.

Na zadania, uwzględniające specyfikę uzależnienia od narkotyków przeznaczonych zostaje 10 000 zł.

II. Kierunki działań w zakresie przeciwdziałania narkomanii

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. przyjmuje się następujące kierunki działań i sposoby ich realizacji :

<i>Kierunek działań wskazany w ustawie</i>	<i>Sposoby realizacji zaplanowane w Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Sulejówku w 2007r</i>	<i>Plan Finansowania</i>
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem	Rozszerzenie zakresu obowiązków pracowników Punktu Konsultacyjnego w Sulejówku o świadczenie wstępnej pomocy i informacji o możliwościach i formach leczenia i działań zapobiegawczych.	w ramach finansowania Punktu Konsultacyjnego – finansowanie wydłużonego czasu pracy (zadanie ujęte w MPPiRPA)
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej	Współpraca z Powiatowym Punktem Konsultacyjnym ds. Uzależnień w Mińsku Mazowieckim	2 000 zł
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.,	Współpraca ze szkołami w zakresie merytorycznej i finansowej pomocy w realizowaniu szkolnych programów profilaktyki.	6 000 zł
Prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów	Współpraca ze szkołami i organizacjami pozarządowymi.	w ramach zajęć pozalekcyjnych, przewidzianych w MPPiRPA oraz w ramach

		dotacji dla organizacji pozarządowych (konkurs ofert)
Działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	w ramach dotacji, przewidzianych w MPPiRPA dla organizacji pozarządowych (konkurs ofert)
Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii	Dofinansowanie działań, pomoc merytoryczna zgodnie z zasadami współpracy .	w ramach dotacji, przewidzianych w MPPiRPA dla organizacji pozarządowych (konkurs ofert)
Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego	Współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi taką działalność.	2 000 zł

III. Opis problemu – diagnoza

Diagnoza problemów narkotykowych w Sulejówku opiera się na tendencjach występujących w całym kraju.

Istnieje potrzeba przeprowadzenia diagnozy, uwzględniającej specyfikę problemów Sulejówka.

Problem używania narkotyków i następstw związanych z uzależnieniem dotyczy coraz młodszej populacji. Czas inicjacji narkotycznej przypada z reguły na okres dojrzewania, lub bezpośrednio przed nim, a więc z profilaktyką należy dotrzeć (najpóźniej) do młodzieży ok. 13 roku życia. Ważną grupą zagrożoną konsekwencjami używania środków narkotycznych i nadużywania innych środków, wpływających na układ nerwowy są studenci.

Według danych Instytutu Psychologii Zdrowia współczynnik studentów sięgających po narkotyki waha się od 2,7 do 7,3% w zależności od Uczelni.

Dostęp do narkotyków jest stosunkowo łatwy.

W badaniach prowadzonych na terenie kraju stwierdzono iż około 35% dzieci i młodzieży przyznawało się do kontaktu z narkotykami.

Największą grupę osób zgłaszających się do placówek terapeutycznych dla narkomanów stanowią klienci z zespołem uzależnienia i abstynencyjnym spowodowanym zażywaniem kilku substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności są to osoby uzależnione od kanabinoli oraz substancji pobudzających.

Należy pamiętać, że pomocy terapeutycznej, prawnej i socjalnej potrzebują osoby współuzależnione, czyli członkowie rodzin i osoby żyjące w bliskich związkach z narkomanami.

Najczęstsze problemy zdrowotne ściśle związane z używaniem narkotyków to:

- uzależnienie proste i uzależnienie krzyżowe,
- zatrucia i zagrażające zdrowiu i życiu reakcje związane z zażyciem narkotyku,
- wyniszczenie organizmu
- zaburzenia rozwoju
- zmiany osobowości

- zarażenie wirusem HIV/AIDS (wśród osób zażywających narkotyki, w ostatnich latach nie ma tendencji wzrostowej wśród osób zażywających narkotyki. Natomiast wzrasta liczba zakażeń wśród osób heteroseksualnych).

Najczęściej używane narkotyki (poza alkoholem) to: , marihuana, amfetamina i leki nasenne opiaty, zażywane drogą iniekcji, haszysz, ekstaza, heroina.

Obecnie rzadko zgłaszają się osoby zażywające środki wziewne (dotyczy to głównie dzieci). Również stosunkowo rzadko spotyka się uzależnionych od kokainy.

IV. Instytucje i organizacje podejmujące zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii :

- Policja
- Straż Miejska
- Ośrodek Pomocy Społecznej
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
- Punkt Konsultacyjny ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulejówku
- Powiatowy Punkt Konsultacyjny w Mińsku Mazowieckim (umowa o współpracy)
- Ruch „Światło – Życie”
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- Stowarzyszenie „Gniazdo”

V. Wnioski uzyskane z diagnozy

Po wstępnej diagnozie i ubiegłorocznych doświadczeniach w Pracy Punktu Konsultacyjnego w Sulejówku wynika, że podobnie jak w całej populacji zainteresowanie narkotykami dotyczy osób młodych (pierwszy kontakt ok. 13 r. ż.).

Uzależnieni to młodzież ok. 19 r.ż. (częściej mężczyźni).

Duże niebezpieczeństwo niosą ze sobą syntetyczne środki narkotyczne, które ujawniają tragiczne konsekwencje z pewnym opóźnieniem. Dotyczy to osób dążących do szczególnych osiągnięć i studentów.

Większość osób i rodzin, których dotknął problem uzależnienia od narkotyków korzysta ze specjalistycznych placówek leczniczych w Warszawie.

W Sulejówku potrzebne jest rozszerzenie oferty Punktu Konsultacyjnego o poradnictwo dotyczące problemów uzależnienia od narkotyków (zatrudnienie specjalisty) i rozwijanie działalności profilaktycznej (edukacja, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży i zapewnienie dzieciom w trudnej sytuacji rodzinnej wsparcia psychospołecznego).

Charakter profilaktyczny dla wszystkich grup wiekowych mają różne rodzaje aktywności, których celem jest upowszechnianie i rozwijanie zdrowego stylu życia.

VI. Podsumowanie:

Uchwalenia przez Radę Miasta Sulejówek Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wynika z przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku.

Zgodnie z ustawą – przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Przyjęcie Gminnego Programu przez Radę Miasta umożliwi wykonanie zadań przez wyłonionych drogą konkursową oferentów.

Realizatorami zadań będą podmioty, które posiadają odpowiednie kwalifikacje- zgodne z zapisami ustawy oraz przygotowują programy odpowiednie do potrzeb lokalnych.

Wskazówką do oceny ofert i realizatorów zadań są standardy realizacji działań profilaktycznych oraz z zakresu pomocy osobom uzależnionym opracowane przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i przyjęte jako załącznik nr 3 do powyższej uchwały.

**Załącznik nr 3 do uchwały Rady Miasta Sulejówek nr 21/V/07
z dnia 1 lutego 2007 r.**

Standardy realizacji działań profilaktycznych oraz działań z zakresu pomocy osobom uzależnionym

Poniższe standardy opracowane przez Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii przeznaczone są dla organizacji pozarządowych prowadzących działania adresowane do osób zagrożonych uzależnieniem oraz osób uzależnionych.

Standardy dotyczą:

1. *organizacji, która realizują programy z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu;*
2. *kadry realizującej działania;*
3. *kryteriów jakości programu.*

Celem standardów jest:

- *zwiększenie skuteczności podejmowanych przez organizację działań;*
- *podniesienie jakości pracy organizacji;*
- *usprawnienie pracy w organizacji.*

Standardy mogą być użyteczne dla instytucji zlecających realizację zadań w drodze wyboru najlepszej oferty – ułatwią ocenę oferty oraz weryfikację oferentów.

Standaryzowanie jakości pracy jest zgodne z kierunkami wyznaczanymi przez Unię Europejską. Ułatwia ubieganie się o finansowanie działań z funduszy strukturalnych.

Dostosowanie się do standardów jest procesem, dlatego podstawowym zadaniem dla każdej organizacji powinno stać się w pierwszej kolejności stosowanie kryteriów jakości programów.

1. KONCEPCJA PRACY ORGANIZACJI

Obszar 1. 1 Zarządzanie strategiczne

Standard

Misja organizacji zapisana jest w statucie. Planowanie kierunków i programu pracy organizacji i odbywa się przy udziale wszystkich członków organizacji. Kierunki pracy zgodne są z w lokalnym oraz wojewódzkim programem rozwiązywania problemów społecznych w tym uzależnień.

Wskaźniki:

1. Organizacja realizuje zapisane w statucie cele i w oparciu o nie tworzy plan działań.
2. Plan działań jest integralny z krajowym, wojewódzkim i lokalnym programem rozwiązywania problemów uzależnień.
3. Systematycznie prowadzone jest rozpoznanie potrzeb środowiska w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i na jego podstawie planowane są programy realizowane przez organizację
4. Organizacja ma zapisany i przyjęty przez realizatorów roczny harmonogram działań i zgodnie z nim realizuje zadania.

Obszar 1.2. Wewnętrzny system zapewniania jakości

Standard

Zarząd organizacji prowadzi stały nadzór nad realizowanymi zadaniami. Organizacja ma określony system zarządzania jakością pracy przy realizacji zadań .

Wskaźniki:

1. Zapisany jest system sprawowania nadzoru. Nadzór sprawowany jest przez zarząd organizacji oraz przez kierownika programu w odniesieniu do zadań programu
2. Ustalony i zapisany jest system pomiaru jakości realizowanych zadań.
3. Wszyscy realizatorzy/ pracownicy współpracują w mierzeniu jakości realizowanych przez siebie zadań.
4. W ramach realizowanych programów opracowano organizację wewnętrzną kontroli jakości pracy realizatorów.
5. Wyniki kontroli jakości pracy są szczegółowo analizowane przez zespół realizatorów programu i na ich podstawie ustalane są zmiany w sposobie realizacji programu. Wyniki wewnętrznej kontroli jakości pracy są zbieżne z wynikami zewnętrznego mierzenia jakości realizacji zadań/ programu.
6. Wyniki wewnętrznej kontroli jakości sposobu realizacji zadań/ programu są zapisywane w formie raportu, który jest źródłem informacji dla zlecniodawców i sponsorów.
7. Wewnętrzna kontrola jakości pracy zadań, realizowanych przez organizację, jest systematyczna.

Obszar: I. 3. Promocja

Standard:

Organizacja informuje środowisko o swoich działaniach, realizowanych programach i osiągnięciach. Organizacja pozyskuje partnerów i sponsorów wspierających realizowane przez nią programy i zadania, współpracuje z innymi organizacjami działającymi w tym samym obszarze.

Wskaźniki:

1. Organizacja powinna nawiązać współpracę z innymi organizacjami, placówkami i stowarzyszeniami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i pomocy osobom uzależnionym oraz jednostkami mogącymi wspierać finansowo i merytorycznie jej działania (samorząd, placówki oświatowe i placówki systemu opieki społecznej, stowarzyszenia, kościoły, policja, sąd, itd.).
2. Organizacja powinna mieć stronę internetową i adres w poczcie internetowej, folder lub informator o swojej działalności.
3. Organizacja regularnie prezentuje realizowane przez siebie zadania w lokalnych mediach i upowszechnia wiedzę na temat problematyki uzależnień, działań profilaktycznych w środowisku, form pomocy osobom z problemami wynikającymi z używania substancji psychoaktywnych.
- 4.

II. REALIZACJA ZADAŃ

Obszar: II. 4. Kadra realizująca programy

Standard:

Organizacja, w zależności od specyfiki realizowanych programów, może zatrudnić merytorycznych pracowników etatowych lub w ramach prac zleconych, stażystów na podstawie Kodeksu Pracy oraz wolontariuszy – na podstawie Ustawy o działalności pożytku publicznego.

Organizacja zatrudnia również na etacie lub na podstawie umowy-zlecenia obsługę administracyjną i finansową programów.

Wskaźniki:

1. Kadra, realizująca zadania posiada następujące kompetencje:
  - wykształcenie, wiedzę i umiejętności udokumentowane świadectwami i certyfikatami
  - umiejętności i doświadczenie opisane w CV, potwierdzone referencjami.Rodzaj wykształcenia i umiejętności powinien być zgodny z wymaganiami realizowanych zadań
2. Zapisany jest kodeks norm etycznych - podpisany przez kadre
3. Zasady organizacji pracy obejmują:
  - zatwierdzone opisy stanowisk,
  - określony zakres praw i obowiązków pracowników, zaakceptowany i podpisany przez nich,
  - ustalone relacje i zależności służbowe.
4. Realizatorzy programów powinni poddawać się ocenie lub prowadzić auto-ocenę i posiadać jej dokumentację.
5. Systematycznie analizowane są zasoby kadrowe i potrzeby wynikające z realizowanych programów.
6. Kierownik programu dąży do zapewnienia obsady kadrowej umożliwiającej realizację zadań programu.
7. Jasno opisane i przestrzegane są przepisy dotyczące wymagań kwalifikacyjnych, do realizacji programów zatrudniani są specjaliści zgodnie z potrzebami wynikającymi z rodzaju realizowanych w programach zadań.
8. Zasady zatrudniania i zwalniania realizatorów programów są jasno określone i przestrzegane.

Obszar: II. 5. Rozwój zawodowy kadry

Standard:

Rozwój zawodowy kadry związany jest z kierunkami działań i rozwoju organizacji oraz realizowanymi programami. Wszystkim pracownikom stworzone są równe szanse, zgodne z przepisami dotyczącymi podnoszenia kwalifikacji. Kadra ma prawo i obowiązek uczestniczenia w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych. Szkolenia są zaplanowane, systematyczne. Okresowo dokonywana jest ocena realizacji planu doskonalenia realizatorów, w tym ocena jego efektywności.

Wskaźniki:

1. Opisane są potrzeby oraz kierunki doskonalenia kadry i poszczególnych pracowników organizacji. Potrzeby te są systematycznie weryfikowane.
2. Realizowane są szkolenia wewnętrzne dla wszystkich pracowników a kadra realizująca programy uczestniczy w szkoleniach zewnętrznych.
3. Organizacja umożliwia szkolenie stażystom, wspiera organizacyjnie i w miarę możliwości finansowo kadre w udziale w szkoleniach certyfikowanych.
4. Przeprowadzona i opisana jest okresowa ocena planu doskonalenia kadry oraz zmierzona i udokumentowana efektywność tego szkolenia

Obszar: II. 6. Profesjonalizm pomocy

Standard:

Programy realizowane przez organizacje pozarządowe charakteryzuje wysoki poziom profesjonalizmu oparty na szerokiej specjalistycznej wiedzy, doświadczeniu i nastawieniu na optymalne wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań.

Wskaźniki:

1. Podejmowane są wyłącznie te formy pracy, do realizacji których kadra posiada wymagane kwalifikacje oparte na wiedzy i doświadczeniu praktycznym.
2. Wszystkie podejmowane formy pracy są dokumentowane.
3. Klientom programów udzielane są jasne i dokładne, przekazane w przystępnej formie informacje o stosowanych metodach pomocy.
4. W celu podnoszenia skuteczności i jakości działań oraz pracy realizatorów programu, prowadzone są superwizje lub konsultacje.

Obszar: II. 7. Warunki realizacji zadań.

Standard:

Organizacja dysponuje lokalem umożliwiającym realizację zadań statutowych oraz wyposażeniem zapewniającym możliwość realizacji podjętych programów. Organizacja prowadzi dokumentację działań merytorycznych oraz dokumentację finansową prowadzonej działalności.

Wskaźniki:

1. Organizacja dysponuje lokalem umożliwiającym jej realizację zadań statutowych, a jego wykorzystanie i zagospodarowanie jest dostosowane do specyficznych wymogów programów realizowanych w lokalu,
  - lokal na zewnątrz jest oznaczony poprzez szyld zawierający nazwę własną placówki, nazwę organizacji, dokładny adres i nr telefonu oraz godziny otwarcia. Szyld znajduje się w widocznym miejscu,
  - pomieszczenia lokalu dostosowane są do rodzajów realizowanych zadań i potrzeb uczestników,
  - zadbano o estetykę wszystkich pomieszczeń,
  - dla klientów dostępne są sanitariaty, a jeśli to wynika ze specyfiki programów również łazienka,
  - wszystkie pomieszczenia są czytelnie oznakowane.
2. Wyposażenie warsztatu pracy umożliwia realizację zadań statutowych organizacji,
  - gromadzona jest aktualna literatura fachowa z zakresu realizowanych programów dostępna kadrze programów,
  - lokal wyposażony jest w sprzęty i materiały dydaktyczne potrzebne uczestnikom w trakcie udziału w zajęciach.
3. Organizacja dysponuje komputerem, telefonem i faxem.
4. Sposób dokumentacji zadań umożliwia monitorowanie ich realizacji.
  - ustalony jest system dokumentacji,
  - zostały opracowane i są używane wzory dokumentów do opisywania działań,
  - ustalony jest obieg i sposób nadzoru nad wypełnianiem dokumentów merytorycznych,
5. Zapewnione są warunki do przechowywania dokumentacji merytorycznej i finansowej realizowanych programów.
6. Dane dotyczące uczestników programów, narzędzia diagnozy, testy psychologiczne i pedagogiczne wykorzystywane przez specjalistów w ramach programów, są właściwie przechowywane i zabezpieczone przed wykorzystywaniem przez osoby nieupoważnione.

Obszar: II. 8. Zdrowie, higiena i bezpieczeństwo pracy

Standard:

Uczestnikom programów i pracownikom organizacja zapewnia warunki zgodne z wymogami bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wskaźniki:

1. Lokal i jego wyposażenie oraz organizacja pracy przy realizacji programów odpowiadają wymogom bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Pracownicy organizacji są przeszkoleni w zakresie bhp.
3. W trakcie realizacji programów przestrzegane są przepisy bhp i sanepid.

Obszar: II. 9. Kierowanie programami, obieg informacji

Standard:

System zarządzania i administracji oraz komunikowania się jest ukierunkowany na skuteczne realizowanie programów.

Wskaźniki:

1. Statut organizacji, wewnętrzne uregulowania i procedury zgodne są z przepisami prawa a w szczególności z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r.
2. Dokumentacja realizowanych programów oraz dokumentacja finansowa jest prowadzona, przechowywana, oznakowana i udostępniana zgodnie ze stosownymi przepisami.
3. Przestrzegane są zasady dotyczące ochrony wszelkich danych osobowych, wymagania i zasady tej ochrony znane są kadrze realizującej programy oraz obsłudze administracyjnej i księgowej.
4. Realizatorzy programów, stażyści i wolontariusze oraz obsługa administracyjna i księgowa mają określony, czytelny przydział zadań, odpowiadający ich kompetencjom.
5. Ustalony jest i funkcjonuje wewnętrzny system obiegu ważnych dla kadry informacji.

III. TWORZENIE I REALIZACJA PROGRAMÓW

Obszar: III. 10. Równość szans uczestnictwa w programach

Standard:

W programach przeciwdziałania uzależnieniom i pomocy osobom uzależnionym realizowanych przez organizacje pozarządowe uczestniczyć mogą wszyscy potrzebujący informacji, edukacji, różnorodnej pomocy psychologiczno- pedagogicznej oraz socjalnej. Programy są wolne od jakichkolwiek uprzedzeń i niesprawiedliwości.

Wskaźniki:

1. Zasady przyjmowania uczestników do programów są ustalone i umożliwiają równy dostęp do oferty.
2. Organizacja zapewnia wszystkim uczestnikom atmosferę bezpieczeństwa, dyskrecji, poszanowania praw, a kadra przestrzega prawa dziecka prawa pacjenta i prawa obywatelskie oraz Kodeks Etyczno- Zawodowy Psychologów oraz grup zawodowych, których reprezentanci są realizatorami zadań.
3. Kadra realizująca programy udziela pomocy wszystkim odbiorcom programów. Udzielana pomoc i jej zakres nie zależą od pozycji społecznej klienta, jego sytuacji materialnej, systemu wartości, rasy, narodowości, wieku pomoc jest udzielana, jeżeli potrzeby i oczekiwania uczestnika są zgodne z misją organizacji.

Obszar: III. 11. Konstrukcja programu

Standard

Programy konstruowane są w oparciu o aktualną wiedzę dotyczącą problematyki uzależnień, przy uwzględnieniu potrzeb rozwojowych i emocjonalnych oraz bezpieczeństwa uczestników. Przy konstrukcji programu określone są narzędzia oceny skuteczności i efektywności programu.

Wskaźniki:

1. Opis programu merytorycznego zawiera następujące dane:

a) Informacje formalne:

- tytuł programu
- nazwiska autorów programu
- nazwiska osób odpowiedzialnych za realizację programu
- nazwa i status organizacji realizującej, adres siedziby, miejsca realizacji,
- termin realizacji programu

b. Założenia programu

- diagnoza problemu, którego program dotyczy
- wskazana i opisana grupa beneficjentów
- proponowane strategie i uzasadnienie ich wyboru
- opisane zadania do realizacji

c. Cel główny

d. *Cele szczegółowe*

- muszą być mierzalne i z określonymi wskaźnikami sukcesu

e. Harmonogram realizacji zadań

f. Sposób ewaluacji:

- sposób monitorowania przebiegu programu
- ocena efektów programu – narzędzia, źródła danych, wskaźniki.

g. Szczegółowy budżet programu

3. Programy profilaktyczne przeznaczone dla dzieci i młodzieży ukierunkowane na zmiany postaw i zachowań powinny być realizowane równoległe z zajęciami dla rodziców.

4. Każdorazowo uzyskiwana jest pisemna zgoda uczestników na udział w programie (a w przypadku uczestników nieletnich – pisemna zgoda rodziców na udział dzieci).

Obszar: III. 12. Zakres i formy zadań realizowanych w ramach programów adresowanych do osób zagrożonych uzależnieniem oraz osób uzależnionych
Standard:

W ramach programów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz pomocy osobom uzależnionym proponowany jest szeroki zakres różnych form działań uwzględniających potrzeby i oczekiwania adresatów programów.

Wskaźniki:

1. Organizacja odpowiednio planuje swoje działania w zakresie profilaktyki, wspomagania i terapii uzależnienia, bazując w szczególności na sprawdzonych strategiach. Wybór strategii rozwiązania problemu powinien opierać się na: diagnozie problemu, wiedzy na temat strategii, której skuteczność została potwierdzona empirycznie oraz na analizie potrzeb klientów
2. Programy przeciwdziałania narkomanii mogą zawierać następujące formy :
  - informacja,
  - edukacja,
  - psychoedukacja,
  - socjoterapia,
  - zajęcia wychowawcze,
  - zajęcia rozwojowe,
  - zajęcia psychokorekcyjne,
  - wczesna interwencja,
  - interwencja kryzysowa,
  - porada,
  - konsultacja,

- różne formy terapii ukierunkowane na motywowanie do leczenia, leczenie i zapobieganie nawrotom choroby,
- grupy wsparcia,
- działania ukierunkowane na redukcję szkód zdrowotnych: rozdawanie czystego sprzętu do iniekcji, materiałów opatrunkowych, prezerwatyw, materiałów edukacyjnych
- interwencja kryzysowa,
- pomoc socjalna,
- inne, uzasadnione specyficznymi potrzebami uczestników programu oraz potrzebami środowiska

Obszar: III. 13. Efekty realizowanych programów

Standard:

Systematycznie jest badana i doskonalona skuteczność realizowanych programów. Raporty ewaluacyjne są przekazywane sponsorom oraz instytucjom zlecającym organizacji działania.

Istotne wskaźniki:

1. Badany jest przebieg realizacji programu oraz jego efekty.
2. W każdym z podejmowanych przez organizację programów określany jest wstępnie cel podejmowanych działań, wskaźniki i kryteria sukcesu.
3. W badaniu skuteczności programów są wykorzystywane: badanie z wykorzystaniem grupy kontrolnej, różne formy badania opinii klientów, ocena efektów dokonywana przez prowadzącego program na podstawie ustalonych wcześniej wskaźników osiągnięcia celu, systematyczna hospitacja, badanie dokumentacji.
4. W dokumentacji klienta znajdują się informacje dotyczące efektów udzielonej pomocy.
5. Realizacja prowadzonych przez organizację programów, zakończona jest raportem oceniającym ich efektywność i zawierającym rekomendacje dotyczące ewentualnych modyfikacji programu.

Opracowano:

*Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii
Dział Profilaktyki i Rehabilitacji.*